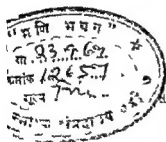

આઝાદીના ગીત

સંગ્રહ કરનાર
આર. એન. પરિખ

૯૬

‘નથી બળ્યું અમારું પંથ શી આફત ખડી છે
ખબર છે એટલી કે માતની હાકલ પડી છે.’

૯૬

સને ૧૯૭૦

પ્રમાણિક
આર. એન. પરિખ
રાણપુર

કિંમત ૦-૦-૬

(૨)

‘આઝાદીની તમન્ના’

એ શિર જાવે તો જાવે, પર આઝાદી ધર આવે,
 એ જાન કના હો જાવે, પર આઝાદી ધર આવે. ૧
 જો આજે કહમ હાથા, જો અળ નહિ રહેનેવાલે;
 જો યજ્ઞીન અપને પાયા, જો કબી નહિ રહેનેવાલે. ૨
 મે નવજવાનોં કી સેના, અળ નહિ રહેનેવાલી,
 એ નવજવાનોં કી સેના, અમ નહિ રહેનેવાલી. ૩
 હમ ખૂતી છગર કે પ્યાલે, દુરમન કે પિયાનેવાલે,
 હમ નહિ હે શુઝલિ આદમ, હમ કહા સો કરનેવાલે. ૪
 અમ ગરહન હમે હાથ, નહિ જુલમો સે મુકનેવાલી,
 અમ સિતમ કે કરનેવાલે, અમ બંદુક જલદી હાથે ૫
 હમ ખડે હે ધર કે સીના, અમ ગોલી ચલાનેવાલે,
 અલ ખતા કે તાકત તેરી, અળ હમ નહિ રહેનેવાલે. ૬
 હમ મરેગે લડતે લડતે, નહિ લાખ મરનેવાલી,
 મયદાન ન હોગા ખાલી, જખતક ન હો ખુસદાલી. ૭
 અમ મંજૂર દમે હમ મરના, અલ અપના સાજ સગલે,
 અલ જતા દે તાકત તેરી, અમ હમ નહિ રહેનેવાલે. ૮

ટાપીવાળાના ટાળા ઉતર્ગા

ટાપીવાળાના ટાળા ઉતર્ગા,

ઉતર્ગા કાંઈ આચમણે આવારે -

પરદેશી બુખ્યા ટાપીવાળા

લીલી લીમડીને ગીડી જાંવડી,

ગીરમળાં કાંઈ નદીઓ ફેરા નીર રે—પરદેશી૦

જાળિ આળે તે કાપણ ટટકતી,

ઉડતાં કાંઈ રૂઝા હસ ને મોર રે—પરદેશી૦

પુરી ખેંચતી બેઠી દેશની,

અટારીએ કાંઈ બેરવના વાણુકાર રે—પરદેશી૦

ધેર ધેર તે ખુવડા બોલીયા,

રેવા લાગ્યાં કાંઈ જાનને શિયાળ રે—પરદેશી૦

ધરમી રેવે તે મેલી ખુસકા,

અધરમીના આનંદનો નદિ પાર રે—પરદેશી૦

નાળા રોકે તે બાર વર્ષની,

માની ય પેલાં મરે છે નાના બાળ રે—પરદેશી૦

ધરણી સુઝાઈને થઈ વાંઝણી,

કારમાં બેઠાં કળજીવના ધાવ રે—પરદેશી૦

સુના મોરા ને સુના ગાયરો,

સુના સુના પાણીપારીના માટ રે—પરદેશી૦

જાંબી જગવાડો ફેરી મોરલી

કામધેનું કાંઈ કારખાને કપાય રે—પરદેશી૦

આપ્ય' આણને આપી કાઢીઓ,
આપ્યાં કાંઈ કાળા કાપ રે—પરદેશી.

દંડી શાળાને વટયા રેડીયા,
કારીગરોના કાપી નાખ્યા હાથ રે—પરદેશી.

કજ્યા કરાવી ભાષ ભાષમાં,
પોતે મધ બેઠા મોટા છુપ રે—પરદેશી.

આબ્યા ઝોઢીને એવી કાંચળી,
ઝોળખીયા નહિ અંતરના મોરોગ રે—પરદેશી.

કરી કચેરી ઉંચે કુંગરે,
વાળવા બેઠા દેશ જેરા દાટ રે—પરદેશી.

વાબ્યા લુંગળ ને આપી ગાડીયો,
હુમાડાના ઉડે ગોટગ ગોટ રે—પરદેશી.

વધ્યા કામદાને વધી કારોડે,
વધીયાં કાંઈ કજ્યા ને રોગ રે—પરદેશી.

વઢીયો વધ્યા ને વધ્યા ડોકટરો,
વધીયાં કાંઈ કજ્યા ને રોગ રે—પરદેશી.

એવો વેરો તે નાખ્યો આકરો,
બેઠુતોને ખાવા ન મળે ધાન રે—પરદેશી.

મરવા ગમડા ને મરે કુંપડા,
માઠી જાયા પરદેશી પીડાય રે—પરદેશી.

દાદા બોલ્યા ને લોકે સાંભળ્યું,
પુપુરી તોય ન આવી શક રે—પરદેશી.

વરસે વરસે મોટેરા મળે,
 કાઢવા લાગ્યા અંતરની વરાળ રે—પરદેશી૦
 આખે પાટા બાંધ્યા લોકને,
 કુચો છં ને યુગ્ગાવી નાખ્યા શાસ રે—પરદેશી૦
 ડેરા નાખ્યો એણે ડોકમાં,
 હાથે પગે જડી લીધી જાંજીર રે—પરદેશી૦
 કાં તો દારૂનો દેશના દાયદો,
 અથવા મરણો માટે મહિ કપાય રે—પરદેશી૦
 એવે માધીજી આળ્યા મોખરે,
 કુત્ર મુગલી ઉડાડી છે ઉંધ રે—પરદેશી૦
 દેશ તણો એ સાચો દોકરો,
 કર્મવીર, કસ્તુરખાના કંચ રે—પરદેશી૦
 જર્જન ગાળ્યા ને ગાજી મેદની,
 સરકારની બદલે માયા લોક રે—પરદેશી૦
 નાજા વાળાએ નાજા ધીરીયા,
 શુરવીરોએ રડ્યા કાંઈ લોક રે—પરદેશી૦
 જાતે આળ્યો તે કાળો કાયદો,
 ચમકી છડી દેવત ચોપાસ રે—પરદેશી૦
 સાચું કહેતાં ને સાચું બોલતાં,
 માધીજીએ સોખબું હામેડામ રે—પરદેશી૦
 એક દિવસ બધે પાળીયો,
 હાટકે હાટકે પાટી દીધી હડતાલ રે—પરદેશી૦

રૂઢી સરકાર રાંધે લોક પર,
 ટુટી ખાખા જાણે વરુઓ ને પાલ રે—પરદેશી૦
 હામે હામે જાંછરો ગોઠવી,
 હામે હામે ઉઘાડ્યા જલન રે—પરદેશી૦
 એવો લુલમ એણે આલ્યો,
 કહાણી કહેતાં કાળજી કટકા યાત્ર રે—પરદેશી૦
 ટુઠો મારેલું વચન તોડીયું,
 સળગી ઉઠ્યા સાચા મુસલમાન રે—પરદેશી૦
 ગાંધીજીને કહેજી મોકલ્યા,
 ત્યાંથી માને બેઠા માફા દીત રે—પરદેશી૦
 ગાંધીજીએ પણ આલ્યા,
 કાંઈશું અથવા વાગશું સરકાર રે—પરદેશી૦
 ગાંધીજીએ લીધા હાથમાં,
 માડીભાયા દિન્દુ મુસલમાન રે—પરદેશી૦
 મહેસ માનીને જાને જોલમાં,
 છાતી પર કીડાને જાંડુ રે—પરદેશી૦
 માતા જોડું રે દેડું રાખજો,
 દીવમાં તમે રાખજો ન જાંખ રે—પરદેશી૦
 માળા છોડો હ તમે જાળકા,
 એ છે મુલામીતું ધર રે—પરદેશી૦
 વઢીલો તમે વઢીલાત છોડજો,
 તમારા પર એ રાજ્યના ધંબ રે—પરદેશી૦

ઝેની સલામા જરી નહિ,
 ઝે કમચાને લીલા ધણી ભોગ —પરદેશી.
 ગાંધીજીને પુષા જેલમાં,
 સરકારને હિરે લાગી લાય રે—પરદેશી.
 પાલા કમચીયા ઝેના રાજ્યના,
 ડાલતા ઝેના મીઠાસન રે ખાય —પરદેશી.
 તાજ પડુ પડુ ચાલ છે,
 પુરેપુરું બરાપુરું તેલું પાપ —પરદેશી.

(૪)

સરકારી નોકરી

જમ થાયે સરકારી નોકરી રે,
 જેણે પકડ્યા ચુરા સરકાર,
 કરે સરકારી નોકરી આ સમે રે,
 દેશકોદી પૂરા કહેવાય.
 દેશકોદી બનીને જીવવું રે,
 હિંદમાતાની કૃપા ભજવાય,
 પેટ કાળે કુળાડે દેશને રે,
 દેશ દેશે લાખો કિલકારા
 નથી સરકાર કામને પોષતી રે,
 ચોલનારો પ્રભુ બળવાન;
 પટેલાઈ ને નોકરી સર્વનાં રે,
 હાથો નાજનામાં ખરી હામ;

ધન્ય વેળા, ધડી આ ધન્ય છે, રે
 નોકરીને લગાવે લાલ.

(૫)

કરો સાંધા ઢીલા

કરો સાંધા ઢીલા સરકારના રે,
 રાજ્ય છોડીને શુદ્ધ અસહકાર:
 રાજ્ય પરદેશીઓનું ના ટકે રે,
 દેશીઓ જો તજે સહકાર:
 રાજ્ય પરદેશીએ આ હિંદનું રે,
 લુટ્યું નાશું હજારો લાખ:
 રાજ્ય પરદેશીએ આ હિંદના રે,
 બધા ધધાનો કીધા નાશ:
 રાજ્ય પરદેશીએ આ હિંદનાં રે,
 લૂંટ્યા વસ્ત્રો, ઘી, દૂધ ને ધાન્ય:
 બડીબડી નોકરીઓ સામને રે,
 છોટી છોટીમાં હિંદનાં બાળ:
 દૂધ, માખણ ને મેવો સામને રે,
 પૂરું પામે ન હિંદીઓ ધાન:
 સારૂંબી છે ગોરાને જીવમાં રે,
 હિંદી નેતાને ડાકુ મનાય:
 માટે બાળો સરકારી નોકરી રે,
 પ્રભુપદે વળે ધરી હામ.

(૬)

અમે મિખાલી પૂર્ણ સ્વરાજ્યના રે,
 ગત હોમીને લેશું સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી પરવા ધધાની આ સમે રે,
 ધૂન લાગી છે લેવા સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી ચિંતા કુટુંબની આ સમે રે,
 ચિત મોટકું છે લેવા સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી પરવા ઝરખા મહેલની રે,
 મરી શીડીને લેવું સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી પરવા જલિમના જુલમની રે,
 મોત ભેટીશું લેવા સ્વરાજ્ય—અમે
 આજ મસ્તી છે પૂર્ણ સ્વરાજ્યની રે,
 માત લારમનો જ્યજ્યકાર—અમે

(૭)

અમે કરતા નથી

અમે હગતા નથી કહી જુલમથી રે,
 જુલમીનો જગતમાં નાચ છે રે,
 સત્તરાદીનો જ્યજ્યકાર—અમે
 જુલમ સામે નીકર મધ ઝુઝકું રે,
 બલે માથું ને ધડ લુદાં થાય—અમે
 નદિ નમથું અમે સરકારને રે,
 બલે કાપાના કટકા થાય—અમે
 તોપ, જંદક, ઝેલુખ જુદાં મગે રે,
 નદિ કાવે જલિમ સરકાર—અમે

(૮)

પ્રાણ થકી પ્યારી

પ્રાણ થકી પ્યારી રે, અમને આઝાદી માતની.

સર્વસ્વ દેશું પાછું ન જોશું;

લેવા આઝાદી માતની—પ્રાણ૦

વધો હજારો ઓળંગી જઈશું;

આશિષ વરસે માતની—પ્રાણ૦

હરી કેસરિયાં માંડીશું મોરચા;

તોડીશું બેડીઓ માતની—પ્રાણ૦

દુઝે બત્રીસઃ આઝાદી જંગે;

સાધે આઝાદી માતની—પ્રાણ૦

(૯)

નહિ હઠશે, નહિ હઠશે,

બહાદુરો પાછા નહિ હડશે.

લડશે લડશે સમરાંગણમાં,

છોતે ફના થવાય—પાછા૦

કુરબાની કરતાં નહિ ચાકિ,

ધૂમે રણમેદાન—પાછા૦

ભુલમધંટીમાં છોતે પીલે,

રોતાની સરકાર—પાછા૦

જુલ્મોથી રોળાયાં જગમાં,

લાખો જુલ્મી રાજ—પાછા૦

રણે ચડેલા સત્યામહીઓ,

નમાવશે સરકાર—પાછા૦

(૧૦)

યુવકો યુકાવળે રે, ભારત આઝાદી જંગમાં
 લાગે યુવાની ધરમાં ભરાયે,
 આવી યુકાવે જંગમાં—યુવકો
 લાગે યુવાની કાયર બન્યાથી,
 બેયો યરા સંગ્રામમાં—યુવકો
 દીપે યુવાની માથું મેલ્યાથી,
 ભરતી યાઓ રથદર્શમાં—યુવકો
 કરી કેસરીયા મહિને મોરચા,
 ભારત આઝાદી જંગમાં—યુવકો

(૧૧)

નાહિ રખની નહિ રખની

નહિ રખની, નહિ રખની, સરકાર, જલિમ નહિ રખની,
 મુસલમાન કા મક્કા ખોવા, મુસલમાનકા મક્કા ખોવા,
 મિખખો કા દરબાર,—જલિમ
 જલિયાવાલા બાગ કે બીતર, નિશાઓ પર ગોળી ચલાકર,
 મારે કે દુનગ,—જલિમ
 પેસાવરકે મોક્કી અંદર, નિરોંપો પર ગોળી ચલાકર,
 મારે દેક દુનગ,—જલિમ
 જવાહીર કા પોંજર પાયા, વલ્લભભાઈ કા પોંજર પાયા,
 મધીજી કા પોંજર પાયા, સેન બોઝ કા પોંજર પાયા,
 અંસી દે જલકાર,—જલિમ

(૧૨)

પરદેશી હુંટારા

પરદેશી હુંટારા ભારતને હુંટી જાય છે
 ભારતને હુંટી જાય છે ભારતને ચુસી ખાય છે—પરદેશી.
 ભારતમાં જ્યારથી આવ્યા મનમાની હુંટમાં ફાળ્યા
 મુઠરેલા હુંટારા—ભારતને
 ખાધું ખોધું ભારતમાં મતિભ્રષ્ટ થઇ સ્વારથમાં
 મતલબખીયા હુંટારા—ભારતને.
 ઘેષા ભારતનું મયડયા કાઢા કાપીને કચડયા
 સેતાની હુંટારા—ભારતને.
 દૂસ્તી થઇ દૃષ્ટી કીધી સારી શક્તિ હરી લીધા
 બેવચની હુંટારા—ભારતને.
 હથિયારો ફેશના લીધા ગુલામ બનાવી દીધા
 દ્વિચક્રારા હુંટારા—ભારતને.
 કેહી સમ ભારત કીધું ના જાપી કરવા દીધું
 મહા નિર્દય હુંટારા—ભારતને.
 રસકસ મૌ ચુસી ટળવળતા અન્નાવણુ કીધા
 નિષ્કુર એ હુંટારા—ભારતને.
 માદરી વેધે આવ્યા કરી ધમ ભ્રષ્ટ વટલાવ્યા
 વિધર્મો હુંટારા—ભારતને.
 ઠંડેરા જુઠા પીટયા લાલચ દેખાડી હુંટયા
 હુંટારા હુંટારા—ભારતને.

મામુલી મિલકત માટે અણુસોલ્લી મિલકત છુટે

દિવસના છુટારા—ભારતને.

ઢોર મુઝ કાંઈ 'સ્વા જઈ કસાઈ ઘેરે વેમ્યા

હત્યારા છુટારા—ભારતને.

પિંદારા ચોર જુવાબ્યા દીન ખેકુતને દુભાવ્યા

કૃતખી છુટારા—ભારતને.

આપો ના છુટ જરા એ પોખારા મણશે બધાએ

શૂખ્યા એ છુટારા—ભારતને.

(૧૩)

૯

તારા વાગે નગારા

તારા વાગે નગારા હવે મોતના રે,

હજી ચેતીએ એા સરકાર—તારાં

તારી સત્તાના ઉખડે મુળીયાં રે,

હજી ચેતીએ એા સરકાર—તારાં

તારી તોપોમાં ઉગશે ઝાડવાં રે,

તારા ઘડની ચારો ખાખ—તારાં

તારી જેલોથી કાઢ ડરતું નથી રે,

તારી ધમકીના ભાબ્યા જુત—તારાં

તારી ગોળી તો પુલ મણી કીમતું રે,

અમ માથે છે રામ રખવાળ—તારાં

તારા પુરવના પાપ પેદા થયાં રે,

તારા પાપે દુખે તારું નાવ—તારાં

આપ લાગે છે ત્રીસ ફાટી જીવના રે,
 તેને તાપે ગળે તારા હાડ—તારાં
 જલ્દીયાંવાળાના લોહી ધગી ઉઠશે રે,
 ધગે સાધુ જતીનના આપ—તારાં
 સ્વર્ગમાંથી શહીદ બોલી ઉઠશે રે,
 ઉઠે ચાપોના ગેળી પોકાર—તારાં

(૧૪)

મોહન મીડું પકાવે.

દાંડી તણા કીનારે મોહન મીડું પકાવે, મોહન મીડું પકાવે સૈનિક સૌ પકાવે.	દાંડી.
એકસોને ચાર ચોદા બાપુની સંગ ચાસે, સત્યામહી પકાવે સરકાર તે ઝૂંટાવે.	દાંડી.
અહિંસાતણા સૈનિકા શસ્ત્રો વિના ઝુઝુમે, સરકારી ભુદ્ધ સામે ગાંધીજી શીર ઉઠાવે.	દાંડી.
સ્વતંત્રતાને કાળે અપુર્વ યુદ્ધ જમાવે, ભેશે જગત ન ભેયું આ રાજ્યને ઉખાડે.	દાંડી.
અહિંસા તણા એ વીરો સગરસ સરસ પકાવે, દુનીઆમાં સૌથી મોટો સૌ ફાદને નમાવે.	દાંડી.
ભારત તણા સંતાનો સૌ જીવને સ્વીકારે, બાળીમ બે દમ બતાવે ભરતીનાં પુર આવે.	દાંડી.
એ છુલ્લી કર બે બજે ખીબ પછી તોડાશે, સ્વાતંત્ર્ય વીણુ હિંદાસી મોહન મીડું પકાવે.	દાંડી.

જાલીએ તણાસીતમગને બડીયે એ નમાવે,
 પડકારથી મૂળવે સત્તનનને એ ડાવાવે. દાંડી
 આપોને ભોગ વીરો માનાને દાગ આજે,
 સ્વતંત્ર્ય યુદ્ધ માટે વીર હાક આજે ગાજે. દાંડી.

(૧૮)

મહાત્મા ગાંધીજીના ગુણ ગાન

મનમોહન બલિહાર ગાવીજી !
 શુર સૈન્ય મદદાર ગાધીજી !
 નુતન યુગ ધડનાર ગાધીજી !
 હૈવી તેજ ચમકાર ગાધીજી !મનમોહન

જગત માતૃનું શુર ગાધીજી !
 માનામૃતનું શુર ગાવીજી !
 ભારત બસી શુર ગાધીજી !
 દિલ દરિએ ભરપુર ગાધીજી !.....મનમોહન

ગાય ગોપ ગોપાલક ગાધી !
 સત્યાગ્રહ સંચાલક ગાધી !
 હિંદ જનોના તારક ગાધી !
 જગત સર્વ ઉદ્ધારક ગાધી !મનમોહન

ખાદી પ્રજ્ઞતા તોલ ગાધીજી !
 આશુષણ્ય અનમોલ ગાધીજી !
 કુલ કુંજ કસ્તોલ ગાધીજી !
 રાષ્ટ્ર ચેતના જોલ ગાધીજી !.....મનમોહન

સૌરાષ્ટ્ર મુદ્રણાલય રાણપુરમા એચ. એમ. પંડ્યાએ છાપ્યું.

બલિષ્ઠકાર ટીકોટો

૨૧૬ ટીકોટોની ચોપડી : કિંમત ચાર આના
 ૪૮૦ ટીકોટોની ચોપડી : કિંમત આઠ આના
 ૧૦૦૮ ટીકોટોની ચોપડી : કિંમત એક રૂપિયો

મહાત્મા ગાંધીજી,

ધોક્કેરા સત્યાગ્રહ સંગ્રામના સરહારો અને
 હિન્દના વ્યક્તિતા નેતાઓ વિગેરેનાં ફોટા
 સારા આર્ટ્સ કાર્ડ ઉપર અમારે ત્યાંથી મળશે
 વેપારીઓને સારું કમીશન આપવામાં આવશે

ગતિલાલ નથુભાઈ પરિખ
 રાણપુર